

Przedpłata (za egz. nieobowiązkowe) na miesiąc listopad 1,30 zł.

Krotoszyński

Cena ogłoszeń miejscowych za wiersz milimetr. (1-lin.) lub jego miejsce 10 groszy.

Oredownik Powiatowy

Wychodzi w środy i soboty.

Administracja i Redakcja: DRUKARNIA — KROTOSZYN, UL. KOZMINSKA 2. TELEFON 164.

REDAKCJA DZIAŁU URZĘDOWEGO — STAROSTWO W KROTOSZYNIE — TELEFON 39.

Dzień Oświaty Pozaszkolnej.

Na skutek decyzji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 11. X. 1933 r. Nr. A. P. 2/10, oraz na zasadzie art. 2 ust. 2 Ustawy z dnia 15. III. 1933 r. o zbiórkach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 22 poz. 162) ndzielono Wydziałowi Wykonawczemu Zjednoczenia Polskich Towarzystw Oświatowych w Warszawie (siedziba ul. Marszałkowska 153 m. 6) łącznego pozwolenia na urządzenie zbiórki publicznej w dniu 15 listopada 1933 r. p. n. „Dzień Oświaty Pozaszkolnej”.

Zbiórka powyższa przeprowadzona będzie na obszarze województwa poznańskiego przez Towarzystwo Czytelni Ludowych z siedzibą w Poznaniu.

Krotoszyn, dnia 6. XI. 1933 r.

Za Starostę powiatowego:

Nr. B. 32/66/33.

(—) Bonowski, Asesor.

W zagrodzie p. Haliny Plucińskiej w Duszejgórcie pomór świń wygaś. Znoszę moje zarządzenie z dnia 20. IX. 33 r. Nr. 86/33 W. Z.

Krotoszyn, dnia 31 października 1933 r.

Starosta Powiatowy: (—) Kasprzak.

Nr. 86/33. W. Z.

Zaraza świń w maj. Trzebowa wygaś. Znoszę moje zarządzenie z dnia 2-go X. 1933 r. Nr. 84/33. W. Z.

Krotoszyn, dnia 31 października 1933 r.

Starosta Powiatowy: (—) Kasprzak.

Nr. 84/33 W. Z.

—o—

Dział nieurzędowy.

Okolo Św. Marcina.

Okres okolo Śwego Marcina jest tym okresem przełomowym, kiedy kończą się letnie pasionki, a rozpoczyna się żywienie bydła na stajni. To też każdy gospodarz dbały o swą żywninę przygotowuje odpowiednie dla niej stanowiska, bo nie tylko żywienie, ale całokształt warunków wygodnego bytowania, wpływa na zdrowie zwierzęcia i korzyści jakie z niego czerpiemy. Zachowanie czystości i dbałości posunięte nawet do przesady, jest jednym z warunków tych właśnie korzyści. U nas bowiem jest panującym błędem niechlujstwo, a skutek z tego, że np. masło polskie jest notowane po niższych cenach na rynku światowym. I nie nie pomogą jaknajlepiej idące ułatwienia handlowe, jaknajlepiej urządzone mleczarnie parowe, znawstwo mleczarza, jeśli dostawca mleka nie zadba o czysty produkt. To też słusznym jest projekt, by płacić gospodarzom, dostawiającym mleko do mleczarni nie tylko za zawartość tłuszczu w mleku, ale i za czystość, to znaczy żeby tym co nieporządnie wydajają krowy obcinać z ceny odpowiedni procent. W związku z czystością mleka jest nie tylko dojenie czystymi rękami i do czystych naczyń, ale i odpowiednie sianie pod krowami. Mówi się niekiedy, ano słabym, ale nie mam zawiele słomy. Otóż i na to jest rada żeby słomę przeznaczoną na ściół, ciąć na długą ściółkę. Wychodzi wtenczas mniej słomy, a jest czysto pod krowami, a przytem i ten zysk, że się urabia lepszy, bo równiejszy nawóz. Przytem guój z prześciełania słomą krajana — da-

leko łatwiej się daje wybrać z obory i na polu równiej się daje rozrzucić. To są rzeczy bardzo ważne i koszt krajania na długą sieczkę jest gorsem w porównaniu ze złotówką korzyści z tego zabiegu. Koszt tu raczej pracy, a nie wydanego grosza, a przytem pracy łatwej, gdyż nie trudno zwykłą kosą umocowaną odpowiednią do lady na długość 30 cm. słomą pokrajać. Ważnem jest również dla polepszenia jakości gnoju przysypywać nieco kruszu torfowego do ściółki, ale tak żeby na krusz szła słoma, iżby nie walały się wymiona, jak się krowa położy. Torf działa odwaniająco, więc i mleko niepochłania w siebie różnych zapachów tak szkodliwych dla dobrego masła. Musi jednak ten torf być suchy — odkwaszony. Również ważnem jest dla czystości nabiału i zdrowia inwentarza urządzenie otwieralnych okien w oborze, co przecie nie jest wyjątkiem nadmiernym. Zresztą i przy samem dojeniu ma się możliwość widzenia jak robota idzie, tymczasem w ciemnym budynku doi się na pamięć i czasem z gnojówką do skobka.

Wszystkie te rady nie są wcale związane z namawianiem do kosztownych nakładów, przeciwnie — są one do wykonania w najbiedniejszej zagrodzie — a korzyść z niej niewątpliwa. „Terol”.

Zdemaskowanie nowoczesnych Matuzalemów.

Nowoczesne metody odmładzania ludzi musiały w konsekwencji doprowadzić do wentylacji pewnej kwestji: do jakiego wieku może człowiek dojść naprawdę, bez stosowania sztucznych zabiegów? I oto

okazało się, że wszystkie wieści o ludziach, którzy przekroczyli 110 rok życia, są zmyślane dla zysku, dla popularności, wreszcie z nieświadomości. Lekarze starali się badać wszystkie kronikarskie fantazje aż do 19-go stulecia, lecz najskrupulatniej badali wypadki najnowsze. W urzędach metrykalnych wertowano stare dokumenty i starano się uzyskać daty, które zasługiwałyby bodaj w części na wiarę. Wynik tych poszukiwań we wszystkich częściach świata jest zgodny i jednoznaczny: żaden człowiek nie przekroczył jeszcze 110 roku życia. Wszystko, co się o tem mówiło i pisało, było zmyśloną bajką. Nawet słynny 152-letni Tomasz Parr w Anglii, którego długowieczność stwierdził podczas obdukcji zwłok lekarz światowej sławy sam wielki Harvey, wynalazca systemu krążenia krwi, żył zaledwie 102 lata, jak wykazały akta metrykalne. Teraz dopiero stwierdzono, że protokół obdukcyjny, na który powoływali się lekarze całego świata, został sporządzony w 34 latach po jego śmierci.

W podobny mniej więcej sposób zdemaskowano wszystkich innych starców świata. Czas już był najwyższy. Należało wykazać współczesnej ludzkości, że aż tak długowieczni ludzie nigdy nie istnieli, a tylko wyjątkowo organizmy osiągnęły ponad 100 lat, niema więc czego zazdrościć dawnym pokoleniom. Bo też fantazja ludzka pozwalała sobie zbyt dużo na ten temat. Pewnej Francuzce, żyjącej w XVII stuleciu, Marii Prion, nie żalowali kronikarze lat, pisząc, że umarła w 186 roku życia!

Wspomniany Tomasz Parr miał żyć 152 lat, co wydawało się do względu na obdukcję zwłok Harveya najprawdopodobniejsze — i okazało się również zwyczajną błądą.

Niejaki Miguel Weeks, który żył według własnego systemu — jedno danie dziennie, dwa posty w miesiącu, polegające na zupełnym wstrzymaniu się od jedła i napoju, tylko letnie i zimne potrawy — miał żyć aż 180 lat. Marynarz Jakób Drahemberg miał podobno jeszcze w 120 roku życia awanturki miłosne i zmarł dopiero w 145 roku. Rosjanka Irena Rudikow prała bieliznę do ostatniej chwili życia, która nastąpiła w 117 roku. Wszystkie te opowiadania okazały się albo fantazją, albo omyłką, wynikającą z tego, że syn lub córka mieli to samo imię co matka lub ojciec, a następcę generację utożsamiali ich z rodzicami.

Najlepszym dowodem niewyczerpanej fantazji ludzkiej na ten temat — kłamców nigdy nie brakło! — jest fakt, że opowiadano o Tomaszu Parr, iż swoją długowieczność pozostawił w spuściźnie synom i wnukom, którzy również przekroczyli setny rok życia. Tymczasem ostatnie badania wykazały, że Parr — wogóle nie miał dzieci!

Tak więc lekarze, pracujący nad przedłużeniem życia ludzkiego, ustalili niezbicie, że bywali wprawdzie starcy, którzy przekroczyli setny rok życia, lecz wszystkie wieści o osiągnięciu przez nich wieku ponad 110 lat, okazały się wytworem fantazji.

Zatrudnienie młodzieży w zespołach pracy.

Jak wiadomo minister opieki społecznej powołał komitet, który ma zająć się bezrobotną młodzieżą.

Dzisiaj wyjechała z Zawiercia pierwsza grupa w liczbie 100 osób do t. zw. zespołów pracy do Deblina.

Na wiosnę projektowane jest wysłanie do zespołów pracy z całej Polski kilkanaście tysięcy bezrobotnej młodzieży. Zespoły podzielone będą na grupy: rolne, rzemieślnicze itp.

Kobieta dzisiejsza jest większa, aniżeli przed 40 laty?

Tak, jest większa! Na kongresie chirurgów, który odbył się w tych dniach w Chicago, jeden z wybitnych lekarzy amerykańskich dr. Read stwierdził publicznie, że wzrost kobiety dzisiejszej jest mniej więcej o 3 cale wyższy, aniżeli kobiety w 1893 r. Fakt ten, zdaniem dra Read'a, przypisać należy pomysłnemu wpływowi dzisiejszej metody odżywiania się na system nerwowy. Racjonalne nowocześnie odżywianie się, zmniejszyło mianowicie u kobiet zaburzenia nerwowe, skutkiem czego dzisiejsza kobieta może się rozwijać normalniej niż przed laty.

Kiedy wnosić prośby do Urzędów Rozjemczych?

Komitet do Spraw Finansowo-Rolnych zauważył, że rolnicy składają wnioski do urzędów rozjemczych dopiero, gdy przeciw nim prowadzony jest w danej sprawie proces sądowy, lub nawet egzekucja. Wprawdzie urząd rozjemczy na ich wniosek może postanowieniem zawieszającym postępowanie egzekucyjne zabezpieczyć wniosek, a sąd, przed którym prowadzi się proces, wstrzyma postępowanie sądowe, gdy strona przedłoży mu zaświadczenie o wszczęciu postępowania w tej sprawie przed urzędem rozjemczym, lecz przez późne zwrócenie się z wnioskiem do urzędu rozjemczego, narosły już rolnikowi koszty sądowe i egzekucyjne. Najlepiej nie dopuścić do procesu i jeszcze przed wniesieniem skargi złożyć wniosek do urzędu rozjemczego, bo wówczas wierzyciel skargi już wniesić nie może i dłużnik uchroni się od kosztów sądowych.

Zegarki japońskie na wagę.

Szwajcarskie wytwórnie zegarków odczuwają ostatnio niezwykle ostrą konkurencję wskutek masowego zalania rynków europejskich zegarkami wyrobu japońskiego, które sprzedawane są nierazko w samej Szwajcarii na... wagę.

Początkowo zegarmistrzowie szwajcarscy zlekceważyli tę nieco oryginalną konkurencję firm japońskich, których agenci sprzedają zegarki na funty, gdy jednak wskutek, niezwyklej taniości tych zegarków odbiła się ona fatalnie na zbycie wytwórni krajowych, postanowiono przystąpić do energicznej samoobrony.

W tym celu rząd szwajcarski zatwierdził ostatnio zaproponowaną przez fabryki szwajcarskie, wysoką stawkę cła wywozowego w kwocie 3000 fr. szw. na maszyny, potrzebne do wyrobu zegarków, które to maszyny do niedawna masowo były wywożone z Szwajcarii do Japonii.

Nadzwyczajna danina majątkowa od nieruchomości.

Minister skarbu prof. Zawadzki, wystosował do wszystkich izb skarbowych okólnik w sprawie obliczenia i poboru nadzwyczajnej daniny majątkowej od nieruchomości miejskich oraz budynków w gminach wiejskich, niezwiązanych z gospodarstwem rolnym, na rok 1934. Nadzwyczajna danina majątkowa od nieruchomości płatna jest w całości w terminie do dnia 30 listopada włącznie.

Minister skarbu poleca, aby natychmiast po obliczeniu kwoty daniny dla każdego płatnika, przystąpiono do rozesłania płatnikom nakazów zapłaty w takim czasie aby bezwzględnie do dnia 15 listopada zostały one doręczone za pokwitowaniem odbioru. W razie doręczenia nakazu zapłaty po 15 listopada, kwota daniny płatna jest w ciągu dni 14, licząc od dnia następnego po doręczeniu.

„Dzień ubogich“.

Ks. kardynał-prymas August Hlond wydał odezwę o pomocy zimową dla ubogich, w której pisze m. in:

„Zbliży się zima. A z zimą rośnie nędza i mnoży się cierpienia wielkiej rzeszy ubogich. Czyż możemy pozwolić, by wyziębiały się sereca i by się miłosierdzie chrześcijańskie kureczyło? Czyż raczej nie powinna miłość bliźniego rozpierać dusz i — mimo przeciagłego przesilenia ekonomicznego uzdolniać nas do cudów i bohaterstwa w dziedzinie dobroczynności?”

Gotąco upraszam wielebnych proboszczów, by w dalszym ciągu otoczyli pracę charytatywną szczególną opieką i by wśród najszerszych sfer szerzyli myśl czynnej dobroczynności katolickiej. Doroczną sposobnością do tego jest tradycyjny już „Dzień Ubogich“, który w r. bież. wyznaczam na niedzielę dnia 3 grudnia“.

PAŃSTWOWA ODZNAKA SPORTOWA

to świadectwo zdrowia i wszechstronnej sprawności fizycznej.

P.O.S. powinien posiadać każdy prawdziwy polak

Ulgowy przewóz nasion siewnych

Ukazało się rozporządzenie Ministra Komunikacji udzielające 50% ulgę taryfową przy przewozie nasion siewnych. Powyższa ulga stosowana jest tylko wtedy, jeśli przy każdym worku z materiałem siewnym nasienneym znajduje się „etykieta kwalifikacyjna“, które wydają Wydziały, Sekcje i Referaty Nasienne tym gospodarstwom, w których materiał siewny zakwalifikowano.

Ziarno siewne niezakwalifikowane, jeżeli przeznaczone jest wyłącznie do siewu, korzysta także z ulgi taryfowej, ale tylko wtedy, jeśli odbiorcą jest gospodarstwo rolne. „Terol“.

PANIENKA z lepszym wykształceniem potrzebna od zaraz do składu cukierniczego
Zgł. piśmienne do Redakcji Krot. Oredown. Powiat.

Kronika miejscowa.

— Rocznicą Zmartwychwstania Polski. Piętnaście lat mija jak Naród Polski powstał z wiekowego letargu, by wejść w nową erę życia państwowego. Niech więc nasze kresowe miasto jaknajuroczyściej obchodzi ROCZNICĘ ZMARTWYCHWSTANIA, aby uczcić wdzięczność tym, co krew swą przelawszy, w dalszym ciągu budują zręby Mocarstwowej Polski — dźwigają Naród z niebytności Niech gremjalny udział w uroczystości będzie manifestacją naszych uczuć państwowych, niech zaakcentuje naszą gotowość i zdecydowaną podstawę wobec zachłanności naszego zachodniego sąsiada. Program uroczystości: Piątek, 10. XI. godz. 19 ta Capstryk. Przed magistratem przemówienie pana burmistrza Fenrycha, poczem krótki koncert orkiestry wojskowej. Sobota 11. XI. godz. 9. złożenie wieńców przed pomnikiem Wolności i Marsz. Piłsudskiego przez delegacje stowarzyszeń, godz. 10 Uroczysta msza św. w kościele farnym, godzina 11,30 przegląd wojska, oddziałów P.W. i stowarzyszeń, poczem defilada. godz. 12,15 uroczysta akademja w auli szkoły wydziałowej przy ul. Piastowskiej. Wstęp na akademję 50 i 20 gr. godz. 20-ta

zabawa taneczna w Hotelu Wielkopolskim, wstęp 50 gr. Od godz. 9—12 odbywać się będzie zbiórka na cele „Towarzystw popierania budowy szkół powszechnych“. Z okazji święta państwowego rozda Komitet 200 paczek żywnościowych najbiedniejszym rodzicom miasta. Uprasza się o wywieszenie w dniu 10 listopada wiezorem chorągwi oraz o udekorowanie okien nalepkami, które można nabyć w księgarni: p. Pitki, p. Stanikowskiego i p. Strzelczykowej.

— Ku uwadze właścicielom Domów. W ostatniej chwili przypominamy wszystkim właścicielom domów o rozporządzeniu Pana Starosty w sprawie wyłożenia trućizny którą należy wyłożyć w dniu 10 bm. i to przez przeciąg 3 dni. Blizsze szczegóły w afiszach.

— Wypadek motocyklowy. Wczoraj popoł. około godz. 13,30 zdarzył się wypadek motocyklowy na szosie Krotoszyn-Zduny który mógł pociągnąć za sobą śmierć nieletniego chłopca. Na szosie Zdunowskiej zjechał w stronę Zdun motocyklem p. Andesa z przeciwnej strony na rowerze uciec szkolny Prajer który tuż przed motocyklem zamierzał skrócić na ul. Staszica jednakże nie zdołał ująć nieszczęśliwemu wypadkowi gdyż motocykl zahaczył o tylnie koło i chłopiec padł pod ciężarem motocyklu łamiąc sobie nogę. Nieszczęśliwą ofiarę przeniesiono do domu i oddano opiece lekarskiej.

— Zbrodnicze podpalenie. Dzisiaj w nocy około godz. 23-ciej wybuchł pożar w zagrodzie gosp. Barczakowej Michaliny przy ul. Ceglarskiej przy czem spaliły się doszczętnie 2 stogi i to z żytem i owsem. Poszkodowana nie była ubezpieczona a straty spowodowane pożarem wynoszą przeszło 1000,— zł. Ze względu na panującą wichurę ograniczyła się Straż Pożarna tylko do umiejscowienia ognia z obawy ażeby pożar nie przeniósł się na przyległe budynki. Ktokolwiek by coś ważnego w sprawie tego zbrodniczego podpalenia mienia biednej wdowy mógł podać, niech się zgłosi na tut. Posterunku.

— Tylko sądy są powołane do wymierzania sprawiedliwości. Na tle zatargów o granice polną dochodziło do częstych zatargów pomiędzy gosp. Krajkami, a chałupnikami Ratajcakami w Osuszy gdzie ostatni z całą rodziną napadli na spokojnie pracującego w polu Krajkę i poturbowali go bardzo dotkliwie. W tych dniach odbyła się przed tut. Sądem Grodzkim rozprawa przeciwko wojowniczym Ratajcakom, gdzie Sąd po wysłuchaniu szeregu świadków skazał Ratajcaka Jana i córkę Kasię na 1 tydzień aresztu zaś syna Ludwika na 3 tygodnie aresztu oraz poniesienie kosztów sądowych z zawieszeniem na przeciąg 2 lat. Czy będzie to dostateczną nauką dla nich, okaże przyszłość.

— Kronika policyjna. Ze względu na powtarzające się stałe kradzieże udało się policja w tych dniach na czaty lecz na szczęście opryski jakby przeczuwali burzę w powietrzu pozostali w domu. Jednego tylko zdołano zanotować i to Polnego Aleksandra, który przywiózł sobie wózek ręczny, który skradł w Wolenicach. Na widok policji porzucił łup i zbiegł. Policję, która zamierzała przeprowadzić rewizję domową obrzuciła troskliwa matka szkieł wzywisk za co będzie też odpowiadać przed sądem. Natomiast nocy dzisiejszej zakradli się nieznani sprawcy do Grobelnego Marcina i skradli 4 ctn. węgla, a sąsiadowi ogrodowemu 5 ctn. węgla. Pozatem skradziono przy ulicy Leśnej na szkodę p. Krowiarza 12 kur.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI MIASTA KROTOSZYNA

w Krotoszynie. — Instytucja pupilarno-pewna.

Rynek

Rok założenia 1847.

Telefon 7

PRZYJMUJE wkłady oszczędnościowe począwszy od 1,— zł., UDZIELA pożyczek na weksle i pod zastaw papierów wartościowych. — OTWIERA rachunki bieżące i dyskontuje weksle. — ZAŁATWIA wszelkie przekazy krajowe i zagraniczne. — PRZYJMUJE weksle i inne dokumenty do inkasa.

Za wkłady i odsetki odpowiada gmina miasta Krotoszyna całym swym majątkiem wynoszącym ca 8 milionów złotych.

UBEZPIECZENIE

nie **odpowiada**

jeśli nie kupisz **BATERJĘ** od

W. Janickiego SKŁAD ROWERÓW
KROTOSZYN, Rynek 31

SPRZEDAŻ DRZEWIA OPAŁOWEGO

jak sosnowych i świerk. szczap, pieńkiów i gałęzi

Z REWIRU HELENOPOL zrąb oddz. 12

i Z REWIRU BASZKÓW zrąb oddz. 44

odbędzie się

we wtorek, 14 listopada 1932 r. o godz. 9-ej rano

w Krotoszynie w Hotelu Wielkop. (Mały Rynek 96)

Drzewo można sobie przedtem obejrzeć.

Nadleśnictwo Baszków.

Pamiętaj o tanim

ŹRÓDLE ZAKUPU!

Materiały na ubrania, płaszcze, kapelusze, czapki, swetry i rękawiczki.

CZAPKI GIMNAZJALNE, SZKOLNE I KAPELUSZE

wszystkie wielkości stale na składzie.

NAJWIĘSZY WYBÓR — a CENY NAJNIŻSZE

TYLKO LUSAR I SZYCH
KROTOSZYN, Rynek.

2 SKLEPOWE (ekspedjentki) z odpowiednią

praktyką potrzebne do Spółdzielni 56 p. p. Wilkp. Kaucja 500 i 1000 zł.

Zgłoszenia osobiste w godz. 17.30 — 18-tej

w koszarach Hallera u prezesa zarządu.

Obwieszczenie o licytacji.

W myśl § 83 rozp. Rady Ministrów z dnia 25 VI. 1932 r. o postępowaniu Egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580), Urząd Skarbowy w Krotoszynie podaje do ogólnej wiadomości, że celem uregulowania zaległych należności Skarbu Państwa i innych wierzycieli odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

Dnia 15. XI. br. o godz. 9. w Majętn. Dobrzyca-Zamek szafa ogniotrwała, samochód, większa ilość cegieł, dren, oraz zboża.

Dnia 16. XI. br. o g. 9. u Kulińskiego Fr. w Gościejewie urządzenie mieszkaniowe, stóg żyta.

o godz. 16. w Majętności Mokronos

3 stogi żyta, stóg owsa, 3 wozy ciężarowe, umeblowanie salonu.

Dnia 17. XI. br. o godz. 10 w Majętności Borzęcizki samochód, szafa żelazna, maszyna do pisania, 5 powózek, 10 krów, 13 wolvów.

o godz. 11 w Majętności Zimnowoda

2 konie, większa ilość zboża i żrebaków.

Dnia 14. XI. br. o godz. 10-tej w Majętności Siejew krajobraz w ramie pozł., szory kompl. do wyjazdu na 1 parę koni, powózka czarna na gumach, siodło w dobrym stanie, krów czarno-białych 9 szt., kanapa pluszowa kol. zielon., biurko dębowe, kosiarka w dobrym stanie, bufet dębowy, stół okrągły, bekony białe 4 szt.

Dnia 13. XI. b. r. w Majętności Trzebowa

240 wozów mieszaniny, 8 stogów żyta, 700 centr. żyta w stodole.

Część z wyżej wymienionych ruchomości nabyć można po cenie zaofiarowanej. Zajęte przedmioty oglądać można 15 minut przed licytacją.

Kierownik Urzędu Skarbowego

(—) Juryga, asesor.

Reklama jest dźwignią handlu i przemysłu